

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények küldendők.

Kéziratok visszaadatok.

ABONY

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér száma 1 korona.

Türelm.

Lepergett egy esztendő az időnek óriás kerekén s benne vagyunk az új évben. A falakra, szögekre felaggattuk az új napárakat; a függöny újból felhúzódott, előttünk áll a fátyol borította új esztendő, mely elé mindenki aggódva, félve, vágyakozón és reménykedve tekint. A szintér azonban csak a régi maradt.

Legyünk türelmesek és ne lássék meg arcainkon a bánat, a szenvedés; mosolyogjunk. A mosoly elpalástol mindent; gyávaságot, reménységet, rossz szándékot, kegyetlenséget, türelmetlenséget, lélek sivárságot és szegénységet, de mutat jó akaratot, szeretetet is. Mert ezeket a tulajdonságokat igen okos dolog mosoly mögé rejteni...

Türelm és mosoly az idők folyásának igazi csillagzatai.

Mindenki, aki fegyverkezik a fennforogó viszonyok ellen, csalódással fog kudarcot vallani és előbb-utóbb, a legerélyesebb küzdelmek dacára lefogja rakni fegyvereit. Ember gyűlölvé válik; megijed az ember az ellene irányuló rossz akarat és fondorkodástól; mert látja, hogy mind hasztalan, mind hiában, fő a türelm és nyugodt mosoly.

Hiába, a sült galamb egyikünknek sem repül a szájába.

Ez az, amit az emberiség nagy tömege nem akar megérteni. A feltétlen jólét hajhássza, mikor a legkezdetlegesebb megélhetés módozataival szics tisztában.

Türelmesek legyünk a vagyon, a tekintély iránt, hisz annak hullámai a nyomor aszalta partokra is kiverődnek.

Türelmessel, jóakarattal nézzük el embertársaink felszeg heveskedéseit, így sokkal előbb fognak hozzánk simulni, mintha hasonló éles fegyverekkel védekezni, melyek akaratlanul is sebet ejhetnek.

Hisz a társadalom nem más, mint egy tükör, melyből mindegyikünkre saját képmásunk tekint. Ha mogorva tekintettel nézünk reá; sötét kép tűnik elénk. Mosolyogjunk tehát abba a tükörbe, nevéssük reá és vidám, kedélyes társul fog mellénk szegődni.

Türelm!

Kiséreljük meg e jel alatt csak ezt a beköszöntött új évet is eltölteni. Talán inkább közeledünk egymáshoz; talán inkább közeledünk közös célunkhoz, a megelégedettséghez a boldogsághoz.

Meg vagyon ez már jó régen írva: „A ki téged közel dob, dobd vissza kenyérrel.“

Régi nóta.

De hiszen a régi nóták sokkal jobbak, sokkal szívhez szöllőbbak.

Gyujtsunk hát rá a régi nótára.

Ha nekünk régi is e nóta, mondjuk el azt gyermekeink előtt, türelemmel, mosolyogva daloljuk el rossz akaróinknak is. Ők mostanába illet nem igen hallanak. Egész más hurokat pengetnek füleik mellett.

Türelm! Erre szoktassuk önmagunkat, családunk minden egyes tagját. Az élet — szenvedéseiben nem lesz oly kinzó, örömeiben nem lesz oly sivár.

Türelm! Jöjjön el a te országod! Szeretet hassa át a társadalom minden rétegét! Szeretet áraszson el minden családi kört!... Szeretetről daloljon a magyar anya gyermekeinek!... Szeretetet zengjen minden magyar ének...

Csak így remélhetünk: boldogabb új évet.

Népesedési mozgalom.

A helybeli állami anyakönyvi hivatal kimutatása alapján, úgy az elmúlt év, mint most már öt teljes évről, féldecenniumnak, népesedésünkre vonatkozó adatait a következőkben ismeretjük:

Az elmúlt 1901-ik évben Abonyban született: fiú: 321 leány: 308 összesen 629. Római kath. vallású: 520, görög kath.: 1, ág. hitv. evangélikus: 2, evang. református: 90, izraelita: 16. Elhalt: fiú: 171, leány: 191 összesen: 362, rkath: 277, ág. hitv. evang. 1, ev. reform. 63, izraelita 21.

Szaporulat: 267. Szaporodott a róm. kath. száma: 243, a görög kath.: 1, az ág. hitv.

még visszakapnám eszemet s még egyszer eszembe jusson ő? — nem! —

A cigány húzza tovább, de már kimerült, keze görcsösen tartja a vonót s a pinczér nem bírja, ledől egy szögletbe s elalszik. Pillanatig tart a halotti-csönd, az örült, kétségbeesett agyvelő gyorsan vezeti a kezét, mely mereven szorongatja a kis revolvert, elrándul a ravasz — eldördül a lövés, s a bánattól dult arc ismét a régi szelid, a szép szemek megtörten, de az eltávozott bánattól szeliden csukódnak le lassan — örökre.

Messze innen, egy magányos kis házban egy szelid arcú öregasszony éli végnapjait. A mult keservei visszaemlékezésénél felnyíló, fájó könnyeket, letörli az öröm, mit egyetlen fiában ért el. A szenvedés a bánat közepette, mint Vesta tüze örök lángjában a remény fiában, ki áldani fogja emlékét, hálából a létért, a boldogságért. Ez volt élete célja, azért szenvedett küzdött egy hosszú életen át! — Szegény jó asszony csalódnod kell!

Halk kopogás az ajtón. Egy táviratot kézbesítenek s ő oly boldogan veszi át, talán fia érkezik. Fölbontja a sürgönyt, arcza halálra változik, mereven nézi a papírost s egy szörnyű jajkiáltással összeroskad. Ismét erőt ad neki a kétségbeesés, fölocsudik, keres, talán egy irtózatoss visió volt, — nem — Isten jó — ő örzi fiát. Szemei újra látják, lángbetűkkel írva: „Fia agyonlőtte magát, holnap temetik.“

TÁROZA.

Együtt.

I.

Már két éjszaka, két nap szünet nélkül halani a cigány fáradt vonóját; minden nyirettyű vonás, mintha gyász indulója lenne egy kétségbeesett lélek küzdelmének. A pezsgős üvegek szanaszét hevernek az üres asztalokon, a pinczerek mintegy suggerláva, mozdulatlan merevséggel bámulnak az előttük játszódó rémes jelenetre. A cigányok felváltva játszanak s egy-egy ledől, hogy pihenjen, ezután játszania kell tovább-tovább.

A sarokban a bejáratnál egy kis asztal mellett ül egy sorhajó hadnagy, annak húzza oly örülten a cigány.

Ő bírja már két nap óta, ugylátszik, mintha az enyhülés hazájába akarná magát kísértetni az álmos cigányok vonóival. Szüneteltől égő szép szemei félig lecsukva, arcza néha megrándul s olyankor tágra nyitja szemeit, rekedten kaczag fel s azt a vad tüzből égő szempárt olyankor elhomályosítja néma tanuja lelki küzdelmének, egy könny.

A vendéglő szobája pusztán négy faláról a multnak ezer meg ezer képei merednek le reá, mint megannyi visió egy pezsgőtől fölesigázott

képeletnek s a cizigetteje kék füstjéből egy női arc bontakozik ki s rámosolyog, kérő, könyörgő tekintettel.

Érzi, megöli e mosoly, a hűtlen csalfa mosoly.

— Húzzad cigány, húzzad, nem hallok mást csak a hűtlen szavát — esküjét, hogy szerel! Húzzad, halgattasd el lármáddal e szörnyű, borzasztó szót!

Pinczér pezsgőt. Ez nem pezsgő — ez mérreg — oly édes mérreg, mint az ő csókja volt, mely megöli! Te édes dal — te cigányom s te pezsgő, értsétek meg bánatomat — könyörüljétek rajtam, öljetek meg, ő hűtlen lett — esküje hamis volt — megcsalt — az a sok édes ölő csók, csak fizetés volt — bére jövő boldogtalanságomnak. Isten, — Te nagy — Te hatalmas — kérlek, könyörgöm, vedd el életemet s add oda másnak, kinek kedves az élet! Nem élek már, — hiszen ez az élet kinszenvedés s a halál megváltás, üdvözülés lenne... — s ti emberek égesseitek el holttestemet, hiszen kínos boldogtalanságomat megérezné a föld is s a velem egy sirkertben nyugvókat fölzavarná.

— Húzzad — húzzad cigány jobban — süketítsen meg nótáit, mit alig hallok — csak az ő — hűtlen szavát — „szeretlek-szeretlek“. A szegény hadnagy lihegve beszélt tovább.

— Pinczér pezsgőt — sok pezsgőt, a torokom szárad, az agyam ég, oltani kell a rettentő kint — érzem megörülök — s élve lenni, talán

evang. 1, az ev. reform.: 27, az izraelita vallású: 5.

Kötetett: 157 rkath. völegény ugyanolyan menyasszonnyal: 125, ev. ref. völegény ugyanolyan vallású menyasszonnyal: 15, izraelita völegény ugyanolyan menyasszonnyal: 7, róm. kath. völegény ugyanolyan menyasszonnyal: 3, ev. ref. völegény ugyanolyan rkath. menyasszonnyal: 4, ev. ref. völegény ugyanolyan evang. menyasszonnyal: 1, ev. ref. völegény ugyanolyan izr. menyasszonnyal: 1, ágost. hitv. evang. völegény izr. menyasszonnyal: 1.

A házasságok között 5 esetben jött létre meg egyezés, és pedig ev. ref. völegény részéről a r. kath. vallás javára: 1, izr. menyasszony az ág. hitv. evang. vallás javára: 1, izr. menyasszony részéről az ev. ref. vallás javára: 1, róm. kath. völegény részéről az ev. ref. vallás javára: 1, görög kath. menyasszony részéről az ev. ref. vallás javára: 1 esetben. — A völegény közeli halála miatt kihirdetés nélkül 2 házasság kötött.

A lefolyt öt év összehasonlító táblázata ez:

1897 évben	született	633	elhalt	362
1899	"	580	"	392
1899	"	625	"	511
1900	"	613	"	410
1901	"	629	"	362
összesen	"	3080	"	2037

öt évi szaporulat tehát 1043 lélek, melynek egy évi átlaga 208 lélek. A mi 10 évre számítva 2080 lélek szaporulatnak felel meg. A legközelebbi népszámlálás idején tehát Abonynak már 16000 lakosánál több lesz, mert már akkorra a polgáriiskola, a járásbírószék (?) s más hivatalok jóval fölemelik a létszámot.

Házasság kötött:	1797. évben	139
"	1898. "	123
"	1899. "	132
"	1900. "	122
"	1901. "	157
összesen		673

melynek egy évi átlaga 125.

Legtöbb házasság az elmúlt évben kötött, legkevesebb az azt megelőző évben.

Legtöbb születés esik az öt év első évére, 1897-re, legkevesebb az utánna következő évre. A halálozásnál az öt év első és utolsó éve egyenlő számmal áll előttünk, legkisebb számokban.

Általában az elmúlt év a születésekre és házasság kötésekre nézve a legkedvezőbb volt ugy szintén az elhalálozások arányára is. A szülő éknél alig észre vehető különbségek vannak az öt évben, míg a halálozásnál a középső évig emelkedett a halálozások száma a mi különféle járványos betegülések következménye, különösen a cseméknél a bélhurut folytán; — az utóbbi két évben nagy arányokban csökkent a halálozás, viszont a bélhurut is mind kevesebb-kevesebb áldozatot követelt úgy, hogy az idén már csak szórványosan jelentkezett s ha így haladhatunk, ez a szörnyű kegyetlen betegség meg is fog szünni végkép.

Adja Isten.

A test ereje nagyobb mint a léleké. A szegény asszony hosszú betegség után fölepült, szemévilágát veszítette el. Megvakította egy szörnyű látomány, melyről azt hiszi, álmódta csak, várja vissza az ő édes, jó fiát, mert miért halt volna az meg, mikor ő úgy szerette!

II.

Magas ravatalon, egész virág özön alatt fekszik egy szőke nő, kinek arczán a halálban nyert üdvözülés boldog vonása, egy fájdalmas szemrehányás uralja az egész arczot. Nem is olyan mintha elkölözött volna tőle a lélek, fölszabadulva a test romlandó porsáteréből; úgy fekszik ott, mintha beszélni akarna ajka, — melyet elnémított egy picziny ólomgolyó. A gyertyák fojtó füstje elvegyül a virág illattal, a körülállók nem zavarják a halál szent csendjét zokogással, csak halk hangon kérdik egymástól: miért tette — miért tette?

S a halott szenvedő arca szelidre látszik változni, a levegőt megtölti egy halk moraj — az ő lelke susogja: — meghaltam, mert szerettem őt, ki nem hitt nekem, ő megváltotta magát a gyöt-rődéstől, én sietek hozzá, elmondani neki, ismét-elten esküdni meg, hogy szeretem, szeretem.

Mikor elhangzott sirja fölött az utolsó amen, az édes anyaföld magához ölelte, nem illette sem váddal, sem szemrehányással. Az övé lett — mit ő adott!

A kis város szokott kíváncsiságával találgatta, kereste az okot, ami fegyvert adott annak a jókedvű leánynak kezébe, azután keresték az össze-

A gazdasági munkások segélypénztára.

— Az első esztendő. —

Még csak egy éve annak, hogy az 1900: XVI. t.-cz. alapján életbe lépett az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztár. Mikor ez az emberbaráti intézmény megkezdte üdvös működését, mindenféle igaz örömmel fogadták a magyar gazdasági munkásnak — a föld népének — ezt a leghivebb jó barátját.

Az új törvényt csakhamar elnevezték a szegény ember törvényének, mert a józan magyar munkás gyorsan belátta, hogy ezt a törvényt csak az ő javára alkották és fölismerte azt is, hogy egyedül ennek a törvénynek köszönheti, hogy most már biztosíthatja magát a fölől, hogy előre-gedésére, munkaképtelensége idejére, nem kell koldusbotot fognia.

Ez a törvény senkire se erőszakolja, hogy tagja legyen a segítő-pénztárnak. Kinek-kinek kényére hagyja, hogy beiratkozik-e vagy nem iratkozik be a segítő-pénztárba. A törvényhozás bőlesen járt el, amidőn abból indult ki, hogy akarata ellen senkin sem fog az új törvényt segíteni.

A józan magyar munkás saját sorsának maga a kövése. Nem szereti a minden áron való gyámkodást. Maga akarja megkülönböztetni a jót a rossztól és most is bebizonyította, hogy szívesen sorakozik az egyedül az ő javára életbeléptetett intézmény védőszárnyai alá, mert a saját szemével látja, hogy ez az emberbaráti intézmény az ország legtávolibb vidékein is milyen nagy gondal ápolja és istápolja azokat a gazdasági munkásokat, kik segélyére szorulnak.

A segélypénztár egy évi működése világosan bizonyítja, hogy a föld népét gyakran éri olyan baj, mely őt munkaképtelenné teszi és gyakran fordulnak elő olyan balesetek, melyek a földmives nép családját örökre megfosztják a kenyérekessettől.

Még csak egy esztendeje, hogy a segélypénztár hasznos működését megkezdte és már eme rövid idő alatt 760 földmivas jutott abba a szomorú helyzetbe, hogy jótéteményét kénytelen volt igénybe venni. A segélypénztár minden egyes esetben gyorsan gondoskodott a bajba jutott ember gyógykezeléséről és anyagi támogatásáról, hogy betegsége ideje alatt ne legyen kénytelen családjával együtt az irgalomkenyeren tengődni.

A beállott baleset 58 földmivelőt megölt.

függést a hadnagy és a leány elhatározása között. Sokan látták őket együtt, ügyet sem vetve rájuk, hiszen oly fölületes volt mindkettő, hogy képtelenek tartották bármelyiket is komolyabb gondolkodásra. Azután elhaltak, napirendre tértek fölöttük, kik örökre egyesülve megérték egymást; a kis hadnagy nem kételkedik többé, mert elment hozzá az, kit ő hűtlennak hitt, — az örök hazába, hol szüntelenül susogja neki — szeretlek — hű vagyok hozzád.

Messze innen egy magányos kisházban egy világtalan öregasszony boldog arczal beszél, hogy éjjelenként mikor nem alszik, nagy esőndben kinyílik az ajtó és egy halvány szőke nő kézen fogva vezetni fiát hozzá, ágya elé térdelnek mindketten, aztán az a szőke nő odahajítja jég hideg fejét kezére s esőkolja s mindig azt mondja: Ne átkozz, szeretem fiadat, elmentem utánna, hogy ne legyen egyedül, ő is szeret engem — nem kételkedik többé. Várj te jó édes anyánk, elviszünk hozzá, hogy örülj boldogságunknak! A fia meg — így beszél az öregasszony — egyik kezével mindig halantékát takarja el, a másikkal átölelve tartja a halvány nőt s mindig azt mondja: nem kétkedem már, nyugodt vagyok jó anyám, ő hű — igazán hű volt hozzám.

Sokan a kor s a megrendült agy kifolyásának tartják az öregasszony látományait, de ő alig várja az éjt, hogy gyönyörködhesse az ő imádott fia és a sápadt nő boldogságában, kik fölkeresik őt minden éjjel.

Endre.

Mind az 58 esetben a család a legnagyobb nyomorban maradt hátra. A segélypénztár központi igazgatósága sürgősen intézte el az özvegyek kérelmét és minden egyes esetben 400—400 koronát szolgáltatott át a nyomorral küzdő családnak.

A beállott baleset a segélypénztár tizenhat tagját, a megejtett orvosi vizsgálat szerint, mindenkorra munkaképtelenné tette. Ezekben az esetekben a központi igazgatóság szintén a legméltányosabban és a legnagyobb gyorsasággal intézkedett és ma már mind a 16 munkaképtelenné vált tag élete fogytáig részesül a törvény által előírt anyagi támogatásban.

Ezek a számok világosan beszélnek és egytől egyig hirdetik ennek az emberbaráti intézménynek szükséges voltát.

Világosan látható ezekből a számokból, hogy a segélypénztár rövid fennállása óta is már sok szerencsétlen embert mentett meg a koldusbottól és számos özvegyet mentett meg a kétségbeeséstől.

Az emberbaráti intézmény üdvös működése bizonyítva az oka annak, hogy a segélypénztár tagjainak száma olyan gyorsan emelkedik. Mert eltekintve attól, hogy az 1900: XVI. t.-cz. 8. §-a alapján a gazdák által kötelezőleg biztosított cselédek száma mintegy 500,000, a segélypénztárba beiratkozott rendes és rendkívüli tagok száma is már elérte a 13,000-et.

A segélypénztár igazi emberbaráti működése buzdította bizonyítva arra a királyi herezegeket, főrendeket, a képviselőház tagjait, nagybirtokosokat, a különféle kulturális pénzüzeteket, a vármegyéket és községeket, hogy olyan nagy számban csoportosuljanak a segélypénztár alapító tagjai sorába. És bizonyítva ez az oka annak is, hogy az év végéig beiratkozott 1000 alapító tag 150,000 koronával gyarapította azt a vagyont, melynek egyedül az a hivatása, hogy a föld népét támogassa, istápolja.

Örségünk.

Megyei rendelet utasít minden községet, hogy a téli időszakban a lakosság vagyonát s életét biztosítandó, éjjeli örök állíttassanak föl. E rendelet elfogadtatott s gyakoroltatik is. Gyakoroltatik, de hogy! Számtalanszor láthatjuk, hogy az örökösre a kerületi fő ör által kirendelt örök hogyan öröködnék egy rakáson. Ott állanak az iskola vagy más védő helyül szolgáló sarkokon, beszélgetve, pipázgatva, vagy neny része a munkától, vagy a mások helyett pénzzel megváltott örökösrel eltöltött éjjelek utáni álomosságtól kimerülve leheveredni a subára. Sokszor serdülő fiatal iskolás fiúk s serdülő leányok, gyenge asszonyok, kik maguk helyett nem képesek, vagy takarékoság szempontjából nem akarnak őrt állítani — teljesítik e fáradságos, éberséggel járó munkát.

S kérdem: Ily örökös mellett lehet-e az ember élete, vagyona biztonságban?

— Nem! Mutatja ezt a héten történt házkiasás.

E serdülő fiatalokból álló örségre még hátrányok is fejlődnek ki; így az erkölestelenség, melyre idő s alkalom van; s a test fejlődését gátló éjszakázás, álmatlanság.

Ezen örségi intézményt javítani kell. Igaz, hogy ezen örségek felügyelői a napi sok munkától kimerülve s idősebb voltuknál fogva is a pihenést keresik, — nem teljesíthetik a felügyeletet úgy, amint azt ezen állás megköveteli. Ennél fogva ezen felügyelőségeket fiatalabb s kevesebb erős munkával bíró egyénre kellene bizni, ki az éjjeli örököt állomásaikon többször meglepve fel-eresnek, hogy meggyőződjenek az azokra bizott örökös mikénti teljesítése fölől.

Igy azután nyugodtan hajthatja mindenki álmra fejét.

Ats

MI UJSÁG?

— **Eljegyzés.** Özv. zsarolyáni Márton Istvánné született gyulai Gaál Ilonát eljegyezte Nádory István, fiamei kir. mérnök, Nádory Nándor, műszaki tanácsos úr. Az egybekelés még e hónap lesz, Budapesten.

— **Hymen.** Knöpfler Béla tanító eljegyezte Teufel Ilonkát, Teufel József iparos leányát.

— **Halálozás.** *) A Havas családot stujos csapás érte. Az előkelő család feje, a szerető jó édes anyja, 40 évi özvegyiség után 80 éves korában, rövid betegeskedéssel jobb létre szenderült. Áldott jó lelkű asszony volt, mindenkihez volt nyájas meggyerő szava. Mint nagy üzlet tulajdonos, kiváló gondot fordított üzlete jó hírnevének gyarapítására, felvirágoztatására, melyben szerető jó fia volt segítségére. Halálát nagy család gyászolja, Havas Gyula, Ignác és Samu helybeli előkelő kereskedők, József nagybérlő, Sándor és Irma Stern Jakabné. Temetése óriás részvét mellett m. hó 26-án volt, mely alkalommal a háznál Dr. Blumgrund Naftali rabbi remek beszédben méltatta a boldogultnak kiváló női erényeit, utána pedig Dr. Csillag Zsigmond budapesti gyakorló orvos szép szárnyasú beszédben búcsúztatta el a jó nevelő anyját. Legyen áldott emlékezete.

— **Adózók figyelmébe.** Lukács László pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki a végrehajtások enyhítésére. Ugyanis elrendelte, hogy mindazon adófizető polgárok, kik az 1901. év végevel adóikkal hátralékban maradtak, a pénzügyigazgatóságához benyújtandó kérvényekre, félévi halasztást nyerhetnek. Itt tehát az idő és alkalom, hogy a kiket még adóhátralék terhel, kérvényt benyujtsa a halasztásért.

— **Helyre igazítás.** A népkör táncmulatsága alkalmával történt fölülfizetések közlésénél tévesen lett Sziklai Géza neve a fölülfizetők között fölemlítve, — ez alkalommal pedig közöljük, hogy Győre Erzsébet 1 koronát fizetett fölül a táncmulatság alkalmával.

— **Mulatság.** A helybeli ipartestület karácsonyi táncmulatsága, a kedvezőtlen idő dacára úgy erkölcsileg mint anyagilag szép sikerűnek mondható. — Az első négyest 40 pár táncolta s a fiatalság a hajnali órákig együtt mulatott. — A testület könyvtára javára 56 koronát jövedelmezett a mulatság, melyhez felülfizetéssel járultak: ft. Lévy Mihály 4 kor. Hoji Nándor 2 kor. Czibus Zigmund, Csizmadia József, Gaál Ferencz, Hints József, Imrek János, Meleg István 1—1 kor. Nagy Ilonka, Molnár István 40—40 fill. Kelemen László, Mucsányi Joakim 20—20 fill. összesen 13 kor. 20 fillér fogadják az áldozatkész fölülfizetők az elnökség hálás köszönetét.

— **Házkiadás.** Varga Pál házáat a kécskei utban, esütörtökön éjjel ismeretlen tettesek kiásták s a szobából mindenféle értékes dolgokat, ágyneműket elvitték. A házbeliek hallottak motozást, de azt hitték, hogy a maestrot zárták be. Be is mentek abba a szobába, de nem vettek akkor még észre semmit, sőt még a szomszédokat is fellármázták az otthon levő asszonyok, aztán szép esendesen nyugalomra tértek. A rablók azonban — midőn minden elesendesült — újból munkához láttak s szerencsésen végre is hajtották szándékukat.

— **Statisztikai táblázat** a községi polgári iskola I. harmadáról. A p. leány iskola I osztályában tan. tárgyakból. Hittanból: kitűnő 8, jeles 9, jó 7, elégséges 4, elégtelen —, összesen 28. Magyarból: kitűnő 11, jeles 7, jó 4, elégséges 2, elégtelen 6, összesen 28. Németből: kitűnő 5, jeles 3, jó 11, elégséges 7, elégtelen 2, összesen 28. Számtanból: kitűnő 9, jeles 6, jó 2, elégséges 4, elégtelen 2, összesen 28. Term. rajzból: kitűnő 13, jeles 8, jó 3, elégséges 4, elégtelen —, összesen 28. Földrajzból: kitűnő 8, jeles 9, jó 6, elégséges 2, elégtelen 3, összesen 28. Rajzból: kitűnő 3, jeles 2, jó 8, elégséges 13, elégtelen 2, összesen 28. Szépirás: kitűnő 7, jeles 8, jó 9, elégséges 4, elégtelen —, összesen 28. Ének: kitűnő 2, jeles 8, jó 7, elégséges 6, elégtelen 5, összesen 28. Kézimunkából: kitűnő 4, jeles 7, jó 14, elégséges 3, elégtelen —, összesen 28. Tornából: kitűnő 7, jeles 15, jó 6, elégséges —, elégtelen —, összesen 28. Francziából: kitűnő —, jeles 4, jó 6, elégséges —, elégtelen —, összesen 10. Általános osztályzat: kitűnő 5, jeles 8, jó 9, elégséges 1, elégtelen 5, összesen 28. A p. fiu iskola I-ső oszt. tan. tantárgyakból. Hittanból: kitűnő 5, jeles 10, jó 7, elégséges 16, elégtelen —, össze-

*) Szerkesztőnk távolléte miatt múlt számunkból ki maradt.

sen 38. Magyarból: kitűnő 1, jeles 8, jó 10, elégséges 13, elégtelen 6, összesen 38. Németből: kitűnő —, jeles 8, jó 5, elégséges 16, elégtelen 9, összesen 38. Földrajz: kitűnő 1, jeles 7, jó 11, elégséges 17, elégtelen 2, összesen 38. Számtanból: kitűnő 5, jeles 3, jó 11, elégséges 13, elégtelen 6, összesen 38. Mértanból: kitűnő 3, jeles 7, jó 7, elégséges 13, elégtelen 8, összesen 38. Természetről: kitűnő 1, jeles 8, jó 11, elégséges 15, elégtelen 3, összesen 38. Ásványtanból: kitűnő —, jeles 7, jó 11, elégséges 18, elégtelen 2, összesen 38. Szabadkézi rajzból: kitűnő 2, jeles 8, jó 13, elégséges 12, elégtelen 3, összesen 38. Szépirás: kitűnő —, jeles 16, jó 20, elégséges 2, elégtelen —, összesen 38. Mértani rajzból: kitűnő —, jeles 7, jó 7, elégséges 18, elégtelen 6, összesen 38. Ének: kitűnő 2, jeles 11, jó 12, elégséges 12, elégtelen 1, összesen 38. Torna: kitűnő —, jeles 14, jó 14, elégséges 9, elégtelen 1, nem osztályozva: összesen 38. Latin: kitűnő —, jeles 5, jó 2, elégséges 4, elégtelen 1, összesen 12. Általános oszt. kitűnő 1, jeles 8, jó 10, elégséges 8, elégtelen 11, összesen 38. Fiuk: Magaviselet: dicséretes 15, jó 14, tűrhető 6, szabálytalan 3, rossz —, összesen 38. Szorgalom: kitűnő 8, kellő 13, változó 13, hanyatló 3, csekély 1, összesen 38. Írásbeli dolg. külalakja: csinos 5, tiszta 3, rendez 20, tűrhető 9, rendetlen 1, összesen 38. Leányok: Magaviselet: dicséretes 15, jó 8, tűrhető 3, szabálytalan 2, rossz —, összesen 28. Szorgalom: kitűnő 9, kellő 9, változó 5, hanyatló 1, csekély 4, összesen 28. Írásbeli dolg. külalakja: csinos 8, tiszta 6, rendez 12, tűrhető 2, rendetlen —, összesen 28.

— **Iparigazolvány előkészítések kizárására.** Tudvalevő, hogy a kereskedelmi miniszter múlt év decemberében rendeletet adott ki, a melyben az italmérsi engedély alapján szokássá vált élel- és élelmiszer-kiszolgáltatást tiltotta, illetőleg külön iparigazolvány vagy iparendelő tárgyává tette. Ez igazolványok és engedélyek kérésére a véghatáridő ez évi december 31-ike volt, a melyet most Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter az érdekeltek kérelmére egy évvel kiterjesztett.

— **A közigazgatás egyszerűsítése.** A belügyminiszter végrehajtás, illetve életbeléptetés végett leküldötte törvényhatóságunknak is a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvény I. fejezetét. Ez a törvényrészlet a jogorvoslatok rendszerének szabályozását foglalja magában, 1902. január 1-én lép életbe. Tiszta és egyszerű terminológiát hoz ez az egy fejezet is a régi kuszált jogorvoslati elnevezések helyébe. Amellett az alsófoku hatóságok jogkörét fölöttébb hatályossá teszi.

— **Az almamoly ellen való védekezés.** Almatermésünknek egyik legnagyobb ellensége az almamoly, mely az almának elférgesedését és hullását okozza. Mivel az almamoly egyre nagyobb pusztítást tesz, Darányi földművelési miniszter megbízta a rovartani állomást, hogy az almamoly ellen való védekezésről alapos és praktikus utmutatást készítsen. Mindenkinek ingyen megküldik a népszerű utmutatást, a kik a földművelési miniszteriumban az országos gyümölcsészeti biztostól, akár a rovartani állomástól egy levelező-lapon kéri.

— **Uj reglement.** A csapattestekhez, úgy a közös hadsereghez tartozókhöz, mint a honvédséghez most küldték szét azokat az intézkedéseket, melyekkel a gyakorlati szabályzatot módosították. Teljesen átalakul az ujonczkiképzés is. Eddig például iskolázás, azaz elnevelési oktatás csak hetenkint egyszer, vasárnap délelőtt volt. Az új rendszabály legalább egy órát rendel minden napra. A lövéssel eddig úgy volt, hogy mikor az ujoncz megtanulta, hogy kell vállra vetni a puskát, azonnal céltábla elé állították. Ezentul csak akkor állítják oda, mikor már legalább teoriában a célzás mesterségét is kitanulta; és az egész lögyakorlatot intenzívebb alapokra helyezik. A parádémarsot eltörlik. Alábak tulzott előredobása és ütemszerű előrehozatala, a mint az új szabályzat írja, nemkülömben a nem természetes, erős fellépes tiltva van. A gyorslépést is elhagyták, ellenben a futásnál az eddigi 90 centiméteres lépéshossz egy méterre emelkedett. Nagy mértékben átalakítja az új reglement a felállítást, a fegyverfogásokat, a töltést és tüzelést a sor, a szakasz és a század tüzelési módjait, a csatárra való kiképzést, a rajvonal működését, a rohamot s általában a harc összes fázisait.

— **Szépség-verseny.** Magyarország a női szépség hazája. Sehol annyi szép asszony

mint hazánkban. Igazi rózsaszüret lesz tehát a Magyar Szalon szépség-versenye, melyet külföldi lapok mintájára rendez, bemutatván a szépek legszebbjeit. A Magyar Szalon szerkesztősége felhívja ez uton Magyarország összes szépségeit, hogy arcképeiket a Magyar Szalonnak beküldjék. Ezt az arcképet a Magyar Szalon közölni fogja és maga a közönség fogja szavazás után a díjat oda szavazni. A díj a nyertes szépségnek egy elsőrangú művész által megfestett képe. A legszebbnek talált öt kép több külföldi lapban is meg fog jelenni. Az arcképek 1902. márczius 1-ig küldendők a Magyar Szalon szerkesztőségébe (Bpest VIII. Kerepesi-ut 23.) A pályázat részletes feltételeit a Magyar Szalon most megjelenő januári füzeté közli. A Magyar Szalon előfizetési ára félévre 10 korona.

— **A gyékény jövője.** Egy magyar mérnök feltalálta a módját, hogy a jute helyett, — mely mintegy 15 millió kor. értékben jön be az országba. — a gyékényből éppen olyan, sőt jobb zsákokat s más szövött árukat lehet csinálni. Így tehát a gyékény értéke emelkedni fog s mint fontos gazdasági cikk, nagy szerep fog rá vární a jövőben.

— **Magy. kir. földművelésügyi miniszter** a Gerje és Perje vízszabályozó társulat múlt évi okt. hó 13-án tartott közgyűlésen egyhangulag hozott határozatában a ministeri biztosi intézmény fenntartása iránt kifejtett kívánság illetve kérelem figyelmébe vételével, Faragó Lipót miniszteri osztálytanácsos ministeri biztosi megbízatását az 1885. évi XXIII. tcz. 124 §-a alapján a közgyűlés napjától számítandó további két év tartamára meghosszabbította. — Ezzel kapcsolatban felemlítjük, hogy a társulat a közös levelező csatorna munkálatát a T. várkonyi rétből megindította, hol jelenleg 200 munkás dolgozik.

— **A kedvezményes vasuti bérletjegyekről.** A kereskedelemügyi miniszter méltányolván egyrészt azon néhezéseket, a melyeket az 1902. évre szóló vasuti jegyek kiállítására a magyar királyi államvasutak igazgatóságánál okoz, másrészt különös figyelembe részesítve azon nem ritkán fontos okokat, a melyek indokolták teszik, hogy különösen az azzal ellátott köztisztviselők vasuti bérlet- és szabadjegyeiket fennakadás nélkül használhassák, értesítette a magyar királyi államvasutak igazgatóságát, hogy az 1901. évre kiállított államvasuti összes kedvezményes évi bérlet- és évi szabadjegyek évenyét az 1902. év január 15. napjáig kiterjesztette.

— **A gazdasági munkások heti bérének kifizetése.** Nagyobb uradalmaknál sok helyt az a szokás, hogy a hét- vagy hónapszámra felfogadott munkásokat nem a munkaidő leteltével, szombaton este, hanem másnap fizetik. A munkásoknak azért vasárnap kell jelentkezniök, a mi különösen ha a birtokos nem lakik a községben, fáradtsággal és idővesztegetéssel jár. E mellett figyelmet érdemlő szempontok még azok is, hogy a munkások a munkaszünet napján csoportosulván, egymást korezmába csalogathatják egy kis áldomásra, nem mehetnek isteni tiszteletre és szükségleteik bevásárlásában is akadályozva vannak, miután a boltok vasárnap délután zárva vannak és ezek az okok arra bírták Darányi földművelésügyi minisztert, hogy a heti bérletfizetés ügyét rendezze, de mielőtt a kérdésben határozná, fölkerlte az országos magyar gazdasági egyletet, közölje vele e kérdésben való véleményét.

— **Eddig 12,546 elismerő és köszönő levél** bizonyítja, hogy a Foller-féle Elsa-Fluid csodás hatással segít és a legtöbb betegséget, mint köhögést, influenzát, láz, esz, köszvény, mell-, fej-, és fogfájást, szurást, göresöt, kéz- és lábmerevedést, szaggatást, gyomorbaajt, étvágytalanságot, szembajt stb. gyorsan és biztosan meggyógyítja. A párisi, berlini, londoni, római és nizzai kiállításokon aranyéremmel kitüntetett szer. 12 üveg ára 5 korona bérmentve. Egyedüli készítő Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubicza, templom-uteza (Zágráb-megyé). Egy családnál se hiányozzék ezen ezerszer kipróbált kitűnő növényesszenciafluid, mely minden más gyógyszernél jobb és melyet mindenki, aki csak egyszer alkalmazta is sokoldalu hatása miatt állandóan használ.

Szerkesztői üzenetek.

Endre. Üdvözlünk N . . . . . t munkatársaink kisdud csapatában. Maradjon köztünk kérem, nem olyan zord hely ez . . . . .

Tószegi. Megkaptam! Kalaplevéve üdvözlöm az új téren.

**Legalkalmassabb
ÜDVÖZLŐ KÁRTYÁK, NÉVJEGYEK**
a legolesőbb árak mellett szereshetők be

Szerdahelyi János könyvnyomdájában.

Hirdetmény.
Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a legjutányosabb árak mellett elfogadok monogrammmal hímzést
A n. é. közönség szíves pártfogását kéri
Rosovitz Katalin.
Lakásom: Klapka-utca 11 sz.

SZÓLÓOLTVÁNYOK
szokványminőségben.
A legkiválóbb 42 bor- és csemefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

ÉLŐKERÍTÉS.
Gleditschia csemeték és magvak.
Uradalomnak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat még az apró nyulak sem hatolnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeljük. Ezer csemege elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatú főárjegyzék ingyen és bérmentve küldeték minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldeték kéri, mely ninesen az a ház, vagy család, hol annak tartalmát haszonra ne fordítanak, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még a oltnak is igen érdekében áll, kik rendelni semmit sem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Czim:
Ermelléki első szőlőoltvány-telep" Nagy Gábor
Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid. 10—20

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!
A valódi pekete-füzcukorka kék papirdobozokban kapható s minden dobozon a készítő: **RÉTHY BELA** aláírása olvasható. Eltérő készítmények mint hamisítványok visszautasítandók.

EGY ÖREG EMBER TITKA.

Igaz történet az életből. — Elbeszéli: ifj. Szabó István, Pakozd. (Utánnymás tilos.)

Jó emberek!

Nincs a világon drágább kincs a jó egészségnél. Sajnos, a mikor aztán beteg az ember, nem lel meg a betegségre való orvosságot.

En is 6 évig betegeskedtem és mindenféle orvosságot hiába próbáltam Végre egyszer csak olvasok egy újságban Fellernek Elsa Fluid-járól, melyet Stobica-ban készítenek. Na gondoltam magamban kipróbálom ezt a szert is. Rendeltem próbára egy tuczatot és mondhatom nektek, jó barátaim: 6 évig nem tudtam járni a köszvénytől és a lábszaggatásaim miatt aludni se tudtam. Tíz napig ken'em magamat Feller-féle Elsa Fluid-dal és olyan egészséges lettem, mint a makk. Minden szomszédom, sógorom és komám jött nézni, hogy milyen csodálatosan hat ez a szer, a mely segített rajtam.

Mindnyájan tudták, hogy rendeltem meg az Elsa-Fluidból. Eljön hát hozzám Mihály szomszédom, akinek forrósága van a fejében, hideg leli és keze, lába és a dereka fáj. Adok neki egy üveggel az Elsa Fluidból és három nap alatt meggyógyult. A Pista is e jött a milomból, hogy adjak neki az Elsa Fluid csudaszerből, mert a felesége köhög és szűrást, nyilalást érez az oldalában. Képzelték csak jó emberek, két nap múlva az Elsa Fluid teljesen segített rajta.

Eppen Józsefnapkor jön a nagymajom, sofa és meséli, hogy a gyermeke folyton hány, neg göresöt érez a hasában és egyre sűrű, nem tudja szegény asszony mihez fogjon. Már isszeszedett egy fél patikát és a vén asszonyok is mindent kipróbáltak már a gyereken, le hiába. Elolvastam hamar azt az utasítást, mely a Feller-féle Elsa-Fluid mellé van csomagolva és nézem inces-e segítség a gyerek bajára is: tíz csepp az Elsa-Fluidból tejben, azután bekenni Elsa-Fluiddal a gyerek hasát s ez okvetlenül segít. Adok hát egy flakóval az asszonynak és mondom: Ne csak ne buslakodjék, lelkem, a ti ebben a leírásban meg van írva, az igazság, de ha

használ a szer, két üveggel kell visszaadnia egy helyett. De azt megmondom, hogyha igazi Feller-féle Elsa-Fluidot akar, akkor világosan és olvashatóan írja meg: Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica templom-utca (Zágrábmegye). Olesó is ám ez a szer: 12 üveg 5 korona és a postát is a patika fizeti. A gyermek még aznap este meggyógyult és a kofa örömeiben 20 üveg Elsa fluidot adott vissza 1 hét múlva.

A községben minden ember hallotta ezt az esetet és mindenki rendelt Elsa Fluidot.

Voltam a Jóska lakodalmán is a farsangba és örömmel telt benne, mikor hallottam, a mint az emberek meséltek a Feller-féle Elsa-Fluidról. Az egyiknek a gyermekét meggyógyította a forró reszketégségből a másikat a galand féregtől; hasmenés ellen, fogfájás ellen, viszketeg, sömör, orbáncz, seb.k görcsök gyomorfájás rossz emésztés, hányinger, májba, szédülés sápkor, váltó láz, gyöngeség és idegesség stb ellen használt nekik kitűnően az Elsa-Fluid. Az egyik vért hányt, neki is segített, egy öreg szomszéd majd hogy el nem vesztette a szemvilágát és most olyan jól lát, mint egy gyermek. Ezek szerint hát mindenre jó szer volt a Feller-féle Elsa-Fluid. Még az kröknek és a disznóknak is használt, mert mikor nem kellett nekik a takarmány, a azdák beadtak nekik Elsa-Fluidot és mindjárt ittek.

Mondhatom, jó emberek, ez az egyetlen orvosság, mely mindenre használ és mindenféle betegséget meggyógyít. — Hogy valódit kapjatok írjatok pontosan ezen ez m e:

Feller V. Jenő gyógyszerész,
Stubicza templom-utca
(Zágrábmegye).

Kívánom, hogy mindenkinek, a ki rendel, olyan jól szolgáljon mint nekem.
Az isten áldjon meg benneteket

A valódi Feller-féle Elsa-Fluid az egészségügyi hatóság által meg van vizsgálva és jóváhagyva. A berlini, római, londoni, párisi és nizzai kiállításokon aranyéremmel tüntették ki. Csak akkor valódi, ha minden üveg az „Elsa“ védjeggyel van ellátva.

Nemcsak beteg, hanem egészségesek is rendelik, mert az idegek erősítésére, az arcbőr üdítésére és szépítésére, a fej mosására, korpa és hajhullás ellen es ezenkívül, mint kitűnő szobaillatot is használják.

Egy tuczat 12 üveg postán szállítva 5 kor., 24 üveg 8-60 kor. 36 üveg 12 kor. 40 fill., 48 üveg 16 kor. bérmentve, utárvétellel vagy a pénzelőzetes beküldése után. — **Aki másodszer rendel, minden 12 üveghez 1 üveget ingyen kap.**

Mindenkinek szívesen megírom, hogy 10 évig béna voltam csak a FELLER-féle „ELSA-FLUID“ mentett meg.
Így ír:
-TÁCZ MIHÁLYNÉ,
B.-szarvas

Postán, vagy a pénz előzetes beküldése után bérmentve küldi az egyedüli készítő:
FELLER V. JENŐ
gyógyszertára Stubica templom-utca (Zágrábm.)
Főraktárak Budapesten:
Török József gyógyszerészárban VI. Király-utca 12.
Dr Egger-féle „Nándor“ gyógyszerészárban, Váci-körút 17.
Zoltán Béla gyógyszerészárban, V. Nagyköröna-utca 23.

Ki egészségét szereti, rendelje csak a FELLER-féle „ELSA FLUID“ csodaszert.
JUHÁSZ ISTVÁN
Dunafehérvár.

Aranyozó, melyvel mindenki azonnal moshat meg az aranyát: 1.50 kor. — Egy üveg ecettel 80 kor. — Interes üveg ir. 1.50, 2. Interes nagy üveg 3 frt. — Sport cikke c. gyermek játékszerek, háztartási- és ebéd-asztali kávék utazási- és beteg polashoz való tárgyak felől nagy képes árjegyzéket bérmentve küld

KERTÉSZ TÓDOR Budapest, IV., Kristóf tér.

ÁRNYÉK részletfizetésre
Ehrentreu és Fuchs Testvérek-nél
Budapest, VI., Teréz-körút 8. (Andrássy út közelebb.)
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

NÖTHLING VILMOS magkereskedőnél
Budapest, Calvin-tér 9.
kaphatók a legjobb gazdasági, konyhakerti, vetemény- és virágmagvak.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kerjük c-ak **Neustein Fülöp** rozok hashajtó-piruláit, melyek évek óta kitűnőeknek bizonyultak és előkelő orvosok által könnyű hashajtó- és feloldó-szerű ajánlatnak. — Egy doboz (15 pirula) 30 fillér.
Minden gyógyszerészárban kapható.
Neustein-féle gyógyszerészár, Bécs, I., Plankengasse 6.

Dupla villanydelejes kereszt vagy Csillag. R. B. 86967. sz. Gyógyít melletti: köszvény, reuma, asthma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia, idegesség, étvágytalanság, sápkor, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon be eg, aki 86967. sz. kszű. ecem által legte jebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakajja a pénzt. Anol már semmi sem használ, ott kérem az en készűlő k-ort megki értékes mez vagy k győ önye kes-űlésem biztos hatásáról.
A kis készűlők 4 kor. A nagy készűlők 6 kor.
Lányokba bet gsegek idűlt bete. segek l akai-alkalm. azan ló mazandó
A kö pontu. gáru itőve zatkű d utárvétel vagy el-beres özetes-el a be- és külűlűl re: zere:
MÜLLER ALBERT BUDAPEST, Váci-út 42/H D Kálmán-utca 116.

DEHMAL KÁROLY zongora-gyáros
kizárólag kitűnő külföldi gyártmányok raktára és kölcsönző-intézet
Budapest, IV., Károly-körút 20.

Magyar festék-, kence- és lakkgyár
KRAYER E. és Társaság
— József főherczeg udvari szállítója, a magyar államvasutak szállítója
BUDAPEST, V., VÁCZI-ÚT 6. SZÁM.